

Sygn. akt II KKN 376/98

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 marca 2001 r.

Sąd Najwyższy w Warszawie - Izba Karna na rozprawie w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Tomasz Grzegorzczak
Sędziowie: SN: - Halina Gordon - Krakowska
 - Wiesław Maciak – spraw.

Protokolant: Teresa Jarosławska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Krzysztofa Parchimowicza

po rozpoznaniu w dniu 21 marca 2001 r.

sprawy **H. Z.**

skazanego z art. 236 d.kk i art. 237 d.kk w zw. z art. 58 d.kk

z powodu kasacji, wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Ł.

z dnia 11 maja 1998 r., sygn. V Ka [...]

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 3 grudnia 1997 r., sygn. VI K [...]

- **uchyla zaskarżony wyrok i sprawę H. Z. przekazuje
Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania
w postępowaniu odwoławczym.**

U Z A S A D N I E N I E

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 3 grudnia 1997 r., sygn. akt VI K [...] H. Z. uznany został za winnego tego, że:

„- w okresie od 1991 r. do 1993 r. w Ł. w warunkach przestępstwa ciągłego, znieważał kierownika Referatu Urbanistyki i Nadzoru Budowlanego – Delegatury [...] Urzędu Miasta w Ł. – W. Z., pomawiając go o przyjmowanie korzyści majątkowych podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych”

tj. popełnienie przestępstwa z art. 236 d.kk w zw. z art. 58 d.kk;

„- w okresie od kwietnia 1993 r. do grudnia 1994 r. w Ł. w warunkach przestępstwa ciągłego w pismach kierowanych do Urzędu Miasta w Ł. i Prezydenta Miasta Ł. oraz w rozmowach z pracownikami Urzędu Miasta Ł. poprzez pomawianie pracowników Urzędu Miasta o przyjmowanie korzyści majątkowych znieważał ten organ państwowy”, tj. popełnienia przestępstw z art. 237 d.kk w zw. z art. 58 d.kk.

Za poszczególne czyny Sąd wymierzył oskarżonemu kary po 8 miesięcy pozbawienia wolności, orzekając jako karę łączną rok pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat;

Po rozpoznaniu apelacji oskarżonego i jego obrońcy Sąd Wojewódzki w Ł., wyrokiem z dnia 11 maja 1998 r., sygn. V Ka [...] zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Kasacje od tego orzeczenia wniósł obrońca oskarżonego.

Zaskarżając wymienione wyżej orzeczenie Sądu Wojewódzkiego w Ł. w całości, obrońca H. Z. wyrokowi temu, na podstawie art. 463a § 1 i 2 d.kpk, zarzucił:

A/ „rażące i mogące mieć wpływ na treść wyroku naruszenie prawa materialnego, a polegające na tym, że Sąd Wojewódzki uznając brak

przesłanek z art. 179 kk uchylających przestępność działania czynów z art. 178 § 1 kk – nie zmienił kwalifikacji prawnej czynów przypisanych H. Z. na art. 178 § 1 kk i utrzymał kwalifikację prawną z art. 237 kk – pomimo braku podstaw faktycznych do ujmowania działania oskarżonego w ramach tej kwalifikacji, gdyż ustalenia faktyczne uzasadniają ocenę działania oskarżonego w granicach pomówienia nie stanowiącego przestępstwa ze względu na istnienie przesłanek ustawowych tę przestępność uchylających,

B/ rażące i mogące mieć wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów postępowania, a w szczególności art. 3 § 3 kpk, art. 152 kpk art. 155 § 1 pkt 2 kpk, art. 313 § 1 kpk i art. 406 § 2 kpk – polegające na pominięciu przez Sąd Wojewódzki dowodów świadczących na korzyść oskarżonego, uznaniu za zbędne zbadanie wiarygodności zeznań P. B. i odrzucenie wniosku obrony o dokonanie ekspertyzy pisma ręcznego, błędną interpretację zeznań W. Z., z którego zeznań nie wynika fakt popełnienia na jego szkodę czynu z art. 236 kk, a nadto Sąd Wojewódzki nie odniósł się do zarzutów i wywodów apelacji obrońcy i oskarżonego na tle kwalifikacji prawnej czynów, a w szczególności nie wykazał dlaczego utrzymał kwalifikację prawną czynów z art. 237 kk i art. 236 kk, zaś zawarł w uzasadnieniu zbędne na gruncie tych przepisów wywody co do występowania okoliczności uchylających przestępność czynów z art. 178 § 1 kk”

W oparciu o tak sformułowane zarzuty autor kasacji wniósł „... o zmianę zaskarżonego wyroku Sądu Wojewódzkiego i poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego przez uniewinnienie H. Z. od dokonania obu przypisanych mu czynów”.

W tym stanie sprawy Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja obrońcy oskarżonego jest zasadna jedynie w tym zakresie, w którym zaskarżonemu orzeczeniu zarzuca rażące i mogące mieć wpływ

na treść wyroku naruszenie przepisów postępowania, a konkretnie art. 406 § 2 d.kpk. W ocenie kontroli kasacyjnej zaskarżonego wyroku przez Sąd Najwyższy, zgodzić się należy z wywiedzionym w tym środku odwoławczym poglądem, iż Sąd Wojewódzki w Ł. „... nie odniósł się do zarzutów i wywodów apelacji obrońcy i oskarżonego na tle kwalifikacji prawnej czynów, a w szczególności nie wykazał dlaczego utrzymał kwalifikację prawną czynów z art. 237 kk i art. 236 kk”.

Prawidłowo przyjmując, iż sąd pierwszej instancji nie popełnił błędów w ustaleniu stanu faktycznego, Sąd Wojewódzki w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku skupił się i szeroko to uzasadnił, dlaczego w omawianej sprawie nie mógł mieć zastosowania art. 179 § 2 pkt 2 d.kk, pomijając zupełnie ocenę z jakiego powodu i na jakiej podstawie uznał za prawidłowe przypisanie oskarżonemu H. Z. popełnienie przestępstw z art. 236 i art. 237 d.kk. A przecież art. 236 d.kk operuje pojęciem „funkcjonariusza publicznego”, zaś art. 237 d.kk określeniem „organ państwowy lub organizację polityczną, związek zawodowy ...”, do których to pojęć w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku w ogóle się nie odniesiono.

Zniesławienie instytucji nie stanowi – samo przez się – znieważenia tej instytucji. Termin „znieważa” w kontekście art. 237 d.kk oznacza takie zachowanie, które według określonych przez normy kulturowo – obyczajowe i powszechnie przyjęte oceny stanowi wyraz pogardy. Znieważenie instytucji (organu państwowego itp.) zachodzi więc wtedy, gdy sprawca swoim zachowaniem okazuje pogardę wobec tej instytucji, gdy uwłacza godność tej instytucji przez użycie wobec niej inwektyw, obelg, epitetów, obelżywych słów bądź gestów.

Natomiast nieprawdziwy zarzut podniesiony i rozgłaszany wobec instytucji, nie stanowi znieważenia tej instytucji, jeżeli forma jego podniesienia lub rozgłaszania nie uzasadnia ustalenia, że sprawca okazał zarazem pogardę wobec

tej instytucji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 17.02.1993 r., sygn. III KRN 24/92).

Ponieważ tego rodzaju oceny zabrakło w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, co stanowi rażące naruszenie art. 406 § 2 d.kpk, należało orzeczenie Sądu Wojewódzkiego w Ł. z dnia 11 maja 1998 r., sygn. V Ka [...] w oparciu o art. 537 § 2 kpk uchylić i sprawę H. Z. przekazać Sądowi Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Z przytoczonych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

Przewodniczący SSN: (Tomasz Grzegorzczak)

Sędziowie SN: (Halina Gordon - Krakowska) (Wiesław Maciak)

aw
f/jw